

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

31

Ἁγίου Ἰγνατίου
Μπριαντσανίνωφ

ΤΟ ΠΟΤΗΡΙ ΤΩΝ ΘΛΙΨΕΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Μιά χάρη ζήτησαν ἀπό τόν Χριστό δύο ἀγαπημένοι μαθητές Του, ὁ Ἰάκωβος καί ὁ Ἰωάννης, λίγο πρίν ἀπό τό Πάθος Του.

–Διδάσκαλε, τοῦ εἶπαν, θέλουμε αὐτό πού θά σοῦ ζητήσουμε νά μᾶς τό κάνεις.

–Τί θέλετε νά κάνω γιά σᾶς; ρώτησε Ἐκεῖνος.

–Ὅταν θά ἐγκαταστήσεις τήν ἔνδοξη βασιλεία Σου, Τοῦ ἀποκρίθηκαν, βάλε μας νά καθίσουμε ὁ ἕνας στά δεξιά Σου καί ὁ ἄλλος στά ἀριστερά Σου.

–Δέν ξέρετε τί ζητᾶτε, τούς εἶπε τότε ὁ Ἰησοῦς. Μπορεῖτε νά πιεῖτε τό ποτήρι τῶν παθημάτων πού θά πιῶ ἐγώ καί νά βαπτιστεῖτε μέ τό βάπτισμα μέ τό ὁποῖο θά βαπτιστῶ ἐγώ;

–Μποροῦμε, τοῦ λένε.

Καί ὁ Ἰησοῦς τούς ἀπάντησε:

–Τό ποτήρι πού θά πιῶ ἐγώ θά τό πιεῖτε, καί μέ τό βάπτισμα τῶν παθημάτων μου θά βαπτιστεῖτε· τό νά καθίσετε ὅμως στά δεξιά μου καί στά ἀριστερά μου δέν μπορῶ νά σᾶς τό δώσω ἐγώ, ἀλλά θά δοθεῖ σ᾽ αὐτούς γιά τούς ὁποίους ἔχει ἑτοιμαστεῖ.

(Βλ. Μάρκ. 10: 35-40)

Πρόλογος

Ο ΠΟΝΟΣ, *σωματικός ἤ ψυχικός, ἀπό τίς δοκιμασίες καί τά βάσανα τούτης τῆς ζωῆς εἶναι τό ἀναπόφευκτο πικρό ποτήρι τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ πόνος εἶναι ἡ ἴδια ἡ ζωή του.* Θάνατοι, *ἀρρώστιες, κατατρεγμοί,* δια*μάχες, φτώχεια, ἀποτυχίες, μοναξιά, φοβίες, ἀγωνίες, πειρασμοί...* Πολύς *καί ποικίλος πόνος, πού ὀρθώνει ἀμείλικτα ἐρωτήματα στίς ψυχές καί προσδίδει ἀπύθμενη τραγικότητα στήν ἀνθρώπινη ὕπαρξη.*

Δέν τόν δημιούργησε ὁ Θεός *τόν πόνο, ἀλλά μπῆκε στή ζωή τῶν ἀνθρώπων μετά τήν πτώση τῶν* Πρωτο*πλάστων, ἐξαιτίας τῆς ἁμαρτίας.* Ὁ *νέος* Ἀδάμ *ὅμως, ὁ* Θε*άνθρωπος* Ἰησοῦς, *σήκωσε στούς ὤμους* Του *μαζί μέ τήν ἁμαρτία καί τόν πανανθρώπινο πόνο.* Ἔ*τσι μεταμόρφωσε τόν ἐξουθενωτικό χαρακτήρα τοῦ πόνου σέ σωτήριο φάρμακο καί ἀνέδειξε τίς θλίψεις ὡς κατ᾽ ἐξοχήν ὁδό θεραπείας, ἐξαγιασμοῦ καί τελειώσεως τοῦ ἀνθρώπου.*

Ἀπό *τότε ὁ* Χριστός *παραμένει ἡ μοναδική ἀδιάψευστη ἐλπίδα τῶν πονεμένων.* Τά *λόγια* Του *ἀντηχοῦν παρήγορα μέσα στούς αἰῶνες: «Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς»* (Ματθ. 11:28)· *«Ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον»* (Ἰω. 16:33).

Δίχως τόν Χριστό *τά ἀνθρώπινα δεινά εἶναι φορτίο*

βαρύ καί ἀσήκωτο. Μέ τόν Χριστό ὁ πόνος μετατρέπεται σέ γλυκασμό, ἡ ὀδύνη σέ παράκληση, ἡ ἀγωνία σέ ἐλπίδα, τό ἄγχος σέ ὑπομονή, ὁ Γολγοθάς σέ Ἀνάσταση.

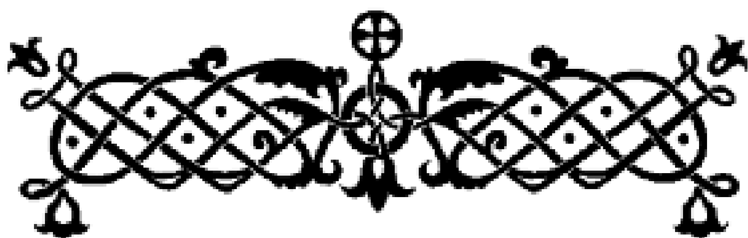
Οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, βλέποντας κάθε δοκιμασία ὡς ἐπίσκεψη Θεοῦ καί ἀφορμή πνευματικοῦ κέρδους, χαίρονταν στά παθήματά τους, ἐνῶ ἀντίθετα ἀνησυχοῦσαν στίς μακρές περιόδους ἀναψυχῆς.

Τήν ὀρθόδοξη διδασκαλία γιά τίς θλίψεις παρουσιάζει μέ γλαφυρό τρόπο στίς ἑπόμενες σελίδες ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος Μπριαντσανίνωφ (1807-1867), ἐπίσκοπος Καυκάσου καί Μαύρης Θάλασσας. Ὑπῆρξε σύγχρονος καί ἰσάξιος τῶν μεγάλων στάρετς τῆς Ρωσίας, ὅπως τοῦ ὁσίου Σεραφείμ τοῦ Σάρωφ, τοῦ ὁσίου Θεοφάνους τοῦ Ἐγκλείστου καί τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κρονστάνδης.

Ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος, μαζί μέ τό λαμπρό παράδειγμα τῆς ὁσιακῆς του βιοτῆς, ἄφησε στόν λαό τοῦ Θεοῦ ὡς κληρονομιά πολύτιμη καί τά ἐμπνευσμένα του συγγράμματα. Σέ αὐτά ἡ εὐαγγελική ἀλήθεια καί ἡ ἁγιοπατερική διδαχή παρουσιάζονται μέ τρόπο οἰκεῖο στόν σύγχρονο ἄνθρωπο.

Τό κείμενο πού ἀκολουθεῖ περιέχεται στόν δεύτερο τόμο τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τῶν Ἔργων του, «Ἀσκητικές ἐμπειρίες Β΄», πού ἐπιμελεῖται καί ἐκδίδει ἡ Μονή μας. Τό προσφέρουμε μέ τήν ὁλόθερμη εὐχή νά ἀγγίξει παραμυθητικά τήν ψυχή κάθε πονεμένου ἀναγνώστη καί νά τοῦ προσθέσει ὑπομονή, μεγαλοψυχία, ἐλπίδα καί πίστη στόν «δι᾿ ἡμᾶς παθόντα καὶ ἀναστάντα» Κύριο.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ

Τό ποτήρι τῶν θλίψεων

ΘΡΟΝΟΥΣ καί δόξα ζήτησαν ἀπό τόν Κύριο δυό ἀγαπημένοι Του μαθητές. Κι Ἐκεῖνος τούς πρόσφερε τό ποτήρι Του (βλ. Μάρκ. 10:35-40).

Τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό μαρτύριο, τά παθήματα.

Τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ σ' ἐκείνους πού τό πίνουν χαρίζει ἐδῶ στή γῆ τήν πρόγευση τῆς εὐλογημένης βασιλείας τοῦ Χριστοῦ καί ἑτοιμάζει στόν οὐρανό θρόνους αἰώνιας δόξας.

Ἄφωνοι στεκόμαστε ὅλοι μπροστά στό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ. Κανείς δέν μπορεῖ νά παραπονεθεῖ γι' αὐτό τό ποτήρι, κανείς δέν μπορεῖ νά ἀρνηθεῖ αὐτό τό ποτήρι. Γιατί Ἐκεῖνος πού μᾶς πρόσταξε νά τό γευθοῦμε, τό ἤπιε πρῶτος ἀπ' ὅλους.

Ὦ δένδρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ! Θανάτωσες στόν παράδεισο τούς προπάτορές μας, ἐξαπατώντας τους μέ τό δόλωμα τῆς αἰσθησιακῆς ἡδονῆς καί μέ τό δόλωμα τῆς λογικῆς (βλ. Γεν. 2:9, 16-17. 3:1-7). Ὁ Χριστός, ὁ Λυτρωτής τῶν καταδικασμένων ἀνθρώπων, ἔφερε στή γῆ, στούς πεσμένους καί ἐξορίστους, τό δικό Του ποτήρι, τό ποτήρι τῆς σωτηρίας. Ἡ πίκρα τοῦ ποτηριοῦ Του ἐξαφανίζει ἀπό τήν καρδιά τή θανάσιμη καί ἁμαρτωλή ἡδονή. Ἡ ταπείνωση, πού ξεχειλίζει ἀπό τό ποτήρι Του, θανατώνει τό ὑπερήφανο

σαρκικό φρόνημα. Ὅποιος πίνει τοῦτο τό ποτήρι μέ πίστη καί ὑπομονή, ἀποκτᾶ πάλι τήν αἰώνια ζωή, πού τή στερηθήκαμε ἐξαιτίας τῆς γεύσης τοῦ ἀπαγορευμένου καρποῦ.

Θά πιῶ τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, «θά πιῶ τό ποτήρι τῆς σωτηρίας» (Ψαλμ. 115:4).

Τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ τό δέχεται ὁ χριστιανός, ὅταν τίς θλίψεις τῆς ἐπίγειας ζωῆς τίς ὑπομένει μέ τό πνεῦμα τῆς εὐαγγελικῆς ταπεινοφροσύνης.

Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Πέτρος ὅρμησε μέ γυμνό μαχαίρι νά ὑπερασπίσει τόν Θεάνθρωπο, πού ἦταν περικυκλωμένος ἀπό τούς ἀνόμους. Μά ὁ πραότατος Κύριος Ἰησοῦς εἶπε στόν Πέτρο: «Βάλε τό μαχαίρι στή θήκη. Θέλεις νά μήν πιῶ τό ποτήρι πού ὅρισε ὁ Πατέρας γιά μένα;» (Ἰω. 18:11).

Λέγε κι ἐσύ τό ἴδιο, γιά νά παρηγορήσεις καί νά δυναμώσεις τήν ψυχή σου, ὅταν οἱ συμφορές σέ περικυκλώνουν: «Νά μήν πιῶ τό ποτήρι πού ὅρισε ὁ Πατέρας γιά μένα;».

Πικρό εἶναι τό ποτήρι. Μιά μόνο ματιά ἄν τοῦ ρίξει ὁ ἄνθρωπος, χάνει τή λογική του. Ἐσύ, ὅμως, στή θέση τῆς λογικῆς βάλε τήν πίστη καί πιές μέ γενναιότητα τό πικρό ποτήρι. Σοῦ τό προσφέρει ὁ Πατέρας σου, ὁ πανάγαθος καί πάνσοφος Πατέρας σου.

Δέν σοῦ τό ἑτοίμασαν οὔτε οἱ Φαρισαῖοι οὔτε ὁ Καϊάφας οὔτε ὁ Ἰούδας! Δέν σοῦ τό δίνουν οὔτε ὁ Πιλάτος οὔτε οἱ στρατιῶτες του! «Νά μήν πιῶ τό ποτήρι πού ὅρισε ὁ Πατέρας γιά μένα;».

Οἱ Φαρισαῖοι ραδιουργοῦν, ὁ Ἰούδας προδίδει, ὁ Πιλάτος προστάζει τόν ἄνομο φόνο, οἱ στρατιῶτες ἐκτελοῦν τό πρόσταγμά του. Ὅλοι, μέ τίς πονηρές τους πράξεις, ἑτοίμασαν τή βέβαιη καταστροφή τους. Μήν ἑτοιμάζεις κι ἐσύ τήν ἐξίσου βέβαιη καταστροφή σου μέ τή μνησικακία, μέ τήν ἐπιθυμία ἤ τήν πρόθεση ἐκδική-

σεως καί μέ τήν ἀγανάκτηση ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν σου.

Ὁ οὐράνιος Πατέρας εἶναι παντοδύναμος καί παντεπόπτης. Βλέπει τίς θλίψεις σου. Ἄν, λοιπόν, ἦταν ἀπαραίτητη καί ὠφέλιμη γιά σένα ἡ ἀποφυγή τοῦ ποτηριοῦ Του, ὁπωσδήποτε θά σοῦ τό ἔπαιρνε.

Ὅπως μαρτυροῦν ἡ Ἁγία Γραφή καί ἡ Ἐκκλησιαστική Ἱστορία, ὁ Κύριος πολλές φορές ἔχει ἐπιτρέψει νά δοκιμαστοῦν μέ θλίψεις ἀγαπημένα Του πρόσωπα, ἀλλά καί πολλές φορές ἔχει ἀπομακρύνει τίς θλίψεις ἀπό τούς φίλους Του, σύμφωνα μέ τίς ἀνεξιχνίαστες βουλές Του.

Ὅταν ἐμφανίζεται μπροστά σου τό ποτήρι, μήν κοιτᾶς τούς ἀνθρώπους πού σοῦ τό δίνουν. Σήκωσε τά μάτια σου στόν οὐρανό καί λέγε: «Νά μήν πιῶ τό ποτήρι πού ὅρισε ὁ Πατέρας γιά μένα;».

«Θά πιῶ τό ποτήρι τῆς σωτηρίας» (Ψαλμ. 115:4). Δέν μπορῶ νά ἀρνηθῶ τό ποτήρι, τό ἐχέγγυο τῶν οὐράνιων καί αἰώνιων ἀγαθῶν. Ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ μέ διδάσκει τήν ὑπομονή: «Γιά νά μποῦμε στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πρέπει νά περάσουμε ἀπό πολλές θλίψεις» (Πράξ.14:22). Πῶς εἶναι δυνατό ν' ἀρνηθῶ τό ποτήρι αὐτό, τό μέσο μέ τό ὁποῖο θά φτάσω στήν οὐράνια βασιλεία καί θά τήν οἰκειωθῶ ὁλοκληρωτικά; Ναί, θά δεχθῶ τό ποτήρι, θά δεχθῶ τό δῶρο τοῦ Θεοῦ!

Τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ εἶναι, στ' ἀλήθεια, δῶρο τοῦ Θεοῦ. «Σ' ἐσᾶς», ἔγραφε ὁ μέγας Παῦλος στούς χριστιανούς τῶν Φιλίππων, «δόθηκε τό χάρισμα ὄχι μόνο νά πιστεύετε στόν Χριστό, ἀλλά καί νά ὑποφέρετε γι' Αὐτόν» (Φιλιπ. 1:29).

Τό ποτήρι φαινομενικά τό παίρνεις ἀπό χέρια ἀνθρώπινα. Τί σημασία ἔχει γιά σένα ἄν σοῦ τό δίνουν δίκαια ἤ ἄδικα; Ἐσύ ὀφείλεις νά φερθεῖς σωστά, ὅπως ταιριάζει σ' ἕναν ἀκόλουθο τοῦ Ἰησοῦ: Μέ εὐγνωμοσύνη πρός τόν Θεό καί μέ ζωντανή πίστη νά δεχθεῖς τό

ποτήρι· καί ἀφοῦ τό δεχθεῖς, μέ ἀνδρεία νά τό πιεῖς ὅλο, ὥς τήν τελευταία του σταγόνα.

Ὅταν παίρνεις τό ποτήρι ἀπό τά χέρια τῶν ἀνθρώπων, νά σκέφτεσαι ὅτι προέρχεται ἀπ᾽ Αὐτόν, πού εἶναι ὄχι ἁπλῶς Ἀθῶος ἀλλά καί Πανάγιος. Καί καθώς θά τό σκέφτεσαι, νά ἐπαναλαμβάνεις γιά σένα καί γιά τούς ἄλλους ταλαίπωρους ἁμαρτωλούς τά λόγια τοῦ μακάριου καί συνετοῦ ἐκείνου ληστοῦ, πού σταυρώθηκε στά δεξιά τοῦ σταυρωμένου Θεανθρώπου: «Ἐμεῖς δίκαια τιμωρούμαστε γι᾽ αὐτά πού κάναμε... Θυμήσου με, Κύριε, ὅταν ἔρθεις στή βασιλεία Σου» (Λουκ. 23:41-42).

Μετά γύρισε στούς ἀνθρώπους, πού σοῦ δίνουν τό ποτήρι, καί πές τους: "Εὐλογημένοι νά εἶστε ἐσεῖς, τά ὄργανα τῆς δικαιοσύνης καί τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Εὐλογημένοι νά εἶστε ἀπό τώρα καί στήν αἰωνιότητα". Ἄν, ὡστόσο, δέν εἶναι σέ θέση νά κατανοήσουν καί νά δεχθοῦν τά λόγια σου, μή ρίξεις τά πολύτιμα μαργαριτάρια τῆς ταπεινώσεως στά πόδια ἐκείνων πού δέν μποροῦν νά τά ἐκτιμήσουν. Πές καλύτερα τά λόγια αὐτά μέ τόν νοῦ καί τήν καρδιά σου.

Μόνο ἔτσι θά ἐκπληρώσεις τήν ἐντολή τοῦ Εὐαγγελίου πού λέει: «Νά ἀγαπᾶτε τούς ἐχθρούς σας, νά δίνετε εὐχές σ᾽ ἐκείνους πού σᾶς δίνουν κατάρες» (Ματθ. 5:44).

Νά προσεύχεσαι στόν Κύριο γι᾽ αὐτούς πού σέ λύπησαν ἤ σέ πρόσβαλαν. Νά Τόν παρακαλᾶς νά τούς ἀνταποδώσει πρόσκαιρα καί αἰώνια ἀγαθά σ᾽ αὐτό πού σοῦ ἔκαναν, καί νά τούς τό λογαριάσει σάν ἀρετή τήν ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

Ἀκόμα κι ἄν ἡ καρδιά σου δέν θέλει νά φερθεῖς μ᾽ αὐτόν τόν τρόπο καί ἀντιδρᾶ, ἐσύ ἀνάγκασέ την. Τόν οὐρανό μποροῦν νά τόν κληρονομήσουν μόνο ὅσοι ἀσκοῦν βία στόν ἑαυτό τους γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν (βλ. Ματθ. 11:12).

Ἄν δέν θέλεις νά φερθεῖς ἔτσι, τότε δέν θέλεις νά εἶσαι ἀκόλουθος καί μαθητής τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μέ προσοχή κοίταξε βαθιά μέσα σου καί ἀναρωτήσου: Μήπως βρῆκες ἄλλο δάσκαλο; Μήπως ὑποτάχθηκες σ' αὐτόν; Δάσκαλος τοῦ μίσους εἶναι ὁ διάβολος.

Φρικτό ἔγκλημα εἶναι ἡ ἀδικία ἤ ἡ καταπίεση τοῦ πλησίον. Ἀκόμα πιό φρικτό ἔγκλημα εἶναι ὁ φόνος. Ἄν, ὅμως, μισεῖς τόν καταπιεστή σου, τόν συκοφάντη σου, τόν προδότη σου, τόν φονιά σου, ἄν δέν ξεχνᾶς τό κακό πού σοῦ ἔκαναν, ἤ καί τούς ἐκδικεῖσαι, διαπράττεις ἁμαρτία βαριά σχεδόν ὅσο καί ἡ δική τους. Ἄδικα παριστάνεις στόν ἑαυτό σου καί στούς ἄλλους τόν δίκαιο. «Ὅποιος μισεῖ τόν ἀδελφό του εἶναι ἀνθρωποκτόνος», διακήρυξε ὁ ἀγαπημένος μαθητής τοῦ Χριστοῦ (Α´ Ἰω. 3:15).

Ἡ ζωντανή πίστη στόν Χριστό μᾶς μαθαίνει νά δεχόμαστε τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ. Καί τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, ὅταν τό γευόμαστε, ξεχύνει στίς καρδιές μας τήν ἐλπίδα στόν Χριστό. Ἡ ἐλπίδα στόν Χριστό, πάλι, χαρίζει στίς καρδιές δύναμη καί παρηγοριά.

Τό παράπονο γιά τό ποτήρι πού ἔχει προοριστεῖ ἀπό τόν Θεό, ἡ ἀγανάκτηση, ἡ ἀνυπομονησία, ἡ μικροψυχία καί προπαντός ἡ ἀπελπισία εἶναι ἁμαρτίες μπροστά στόν Κύριο, εἶναι τά κακόμορφα παιδιά τῆς ἐγκληματικῆς ἀπιστίας.

Εἶναι ἁμαρτία νά βαρυγγωμοῦμε ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν μας, ὅταν αὐτοί γίνονται ὄργανα τῶν δοκιμασιῶν μας. Πολύ μεγαλύτερη ἁμαρτία εἶναι νά βαρυγγωμοῦμε ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, ὅταν τό ποτήρι τῶν θλίψεων κατεβαίνει σ' ἐμᾶς κατευθείαν ἀπό τόν οὐρανό.

Ὅποιος πίνει τό ποτήρι μέ εὐγνωμοσύνη πρός τόν Θεό καί μέ εὐχές πρός τούς ἀδελφούς πού τοῦ τό προσφέρουν, αὐτός ἔφτασε στήν ἁγία ἀνάπαυση, στή χάρη

τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ, καί ἀπό τώρα κιόλας ἀπολαμβάνει τόν πνευματικό παράδεισο τοῦ Θεοῦ.

Τά πρόσκαιρα βάσανα αὐτά καθεαυτά εἶναι ἀσήμαντα. Ἐμεῖς τά θεωροῦμε σημαντικά, ἐπειδή εἴμαστε κολλημένοι στή γῆ καί στά φθαρτά, ἐπειδή εἴμαστε ψυχροί ἀπέναντι στόν Χριστό καί τήν αἰωνιότητα.

Ὅσες θλίψεις κι ἄν δοκιμάζουμε στήν παροῦσα ζωή, αὐτές δέν μποροῦν νά συγκριθοῦν μέ τά ἀγαθά πού μᾶς περιμένουν στήν αἰωνιότητα, ἀλλά οὔτε καί μέ τήν παρηγοριά πού ἀπό ἐδῶ κιόλας μᾶς χαρίζει τό Ἅγιο Πνεῦμα.

«Αὐτά πού τώρα ὑποφέρουμε», λέει ὁ ἀπόστολος, «δέν ἰσοσταθμίζουν τή δόξα πού μᾶς ἐπιφυλάσσει ὁ Θεός στό μέλλον» (Ρωμ. 8:18).

Οἱ ψυχές πού δοκιμάζουν διάφορες θλίψεις, εἴτε φανερές, ἀπό τίς ἐνέργειες μοχθηρῶν ἀνθρώπων, εἴτε ἀφανεῖς, ἀπό τήν ἐπανάσταση αἰσχρῶν λογισμῶν μέσα στόν νοῦ, ἤ ὑποφέρουν ἀπό σωματικές ἀσθένειες, ἄν ὑπομείνουν ὥς τό τέλος, θά ἀξιωθοῦν νά στεφανωθοῦν ὅπως οἱ μάρτυρες καί ν᾽ ἀποκτήσουν ὅση κι ἐκεῖνοι παρρησία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ὑπομένεις τήν πικρή καί ἀηδιαστική γεύση τῶν φαρμάκων. Ὑπομένεις τόν τόσο ὀδυνηρό ἀκρωτηριασμό καί καυτηριασμό κάποιου μέλους σου. Ὑπομένεις τό μακροχρόνιο βάσανο τῆς πείνας καί τήν ἐπίσης μακροχρόνια ἀπομόνωση στό δωμάτιό σου, λόγω σοβαρῆς ἀρρώστιας. Ὑπομένεις τά πάντα, γιά νά ἀποκατασταθεῖ ἡ κλονισμένη ὑγεία τοῦ σώματός σου, τό ὁποῖο, καί καλά νά γίνει, ὁπωσδήποτε θά ξαναρρωστήσει, ὁπωσδήποτε θά πεθάνει καί θά λιώσει. Ὑπόμενε, λοιπόν, καί τήν πίκρα τοῦ ποτηριοῦ τοῦ Χριστοῦ, πού θά φέρει τή θεραπεία καί τήν αἰώνια μακαριότητα στήν ἀθάνατη ψυχή σου.

Τό ποτήρι σοῦ φαίνεται ἀνυπόφορο, θανατηφόρο;

Τότε, ἄν καί ὀνομάζεσαι χριστιανός, δέν ἀνήκεις στόν Χριστό. Γιά τούς ἀληθινούς μαθητές τοῦ Χριστοῦ τό ποτήρι Του εἶναι ποτήρι χαρᾶς. Γι᾽ αὐτό ἀκριβῶς καί οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, μετά τόν ξυλοδαρμό τους μπροστά στό συνέδριο τῶν πρεσβυτέρων τῶν Ἰουδαίων, «ἔφυγαν χαρούμενοι, ἐπειδή ὁ Θεός τούς ἀξίωσε νά κακοποιηθοῦν γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ» (Πράξ. 5:41).

Πικρές εἰδήσεις ἄκουσε ὁ δίκαιος Ἰώβ. Ἡ μιά μετά τήν ἄλλη ἐρχόταν κι ἔπεφτε βαριά πάνω στήν ἀκλόνητη καρδιά του. Ἀπ᾽ ὅλες πιό βαριά ἦταν ἡ τελευταία: Ὅλοι του οἱ γιοί κι ὅλες του οἱ κόρες ἔχασαν ξαφνικά τή ζωή τους μέ θάνατο βίαιο καί τραγικό (βλ. Ἰώβ 1:13-19). Ἀπό τή μεγάλη του θλίψη ὁ δίκαιος Ἰώβ ξέσκισε τά ροῦχα του κι ἔριξε στάχτη στό κεφάλι του. Ὕστερα, ὅμως, δείχνοντας τή ζωντανή του πίστη, ἔπεσε καταγῆς, προσκύνησε τόν Κύριο καί εἶπε: «Ἐγώ γυμνός βγῆκα ἀπό τήν κοιλιά τῆς μάνας μου, γυμνός καί θά φύγω ἀπό τόν κόσμο τοῦτο. Ὁ Κύριος τά ἔδωσε ὅλα, ὁ Κύριος καί τά πῆρε πίσω. Ὅπως φάνηκε καλό στόν Κύριο, ἔτσι κι ἔγινε. Ἄς εἶναι δοξασμένο τό ὄνομα τοῦ Κυρίου σ᾽ ὅλους τούς αἰῶνες!» (Ἰώβ 1:21).

Μέ ἁπλότητα καρδιᾶς νά ἐμπιστεύεσαι Ἐκεῖνον πού καί τίς τρίχες τοῦ κεφαλιοῦ σου τίς ἔχει μετρημένες (βλ. Ματθ. 10:30). Αὐτός γνωρίζει πόσο πρέπει νά πιεῖς ἀπό τό θεραπευτικό ποτήρι πού σοῦ προσφέρει, γιά νά γίνεις καλά.

Ὁ Θεός ποτέ δέν ἀφήνει τούς πιστούς δούλους Του νά δοκιμαστοῦν πάνω ἀπό τίς δυνάμεις τους. «Ὁ Θεός, πού κρατάει τίς ὑποσχέσεις Του», γράφει ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος, «δέν θά ἐπιτρέψει σέ κανέναν πειρασμό νά ξεπεράσει τίς δυνάμεις σας· ἀλλά, ὅταν ἔρθει ὁ πειρασμός, θά δώσει μαζί καί τή διέξοδο, ὥστε νά μπορέσετε νά τόν ἀντέξετε» (Α΄ Κορ. 10:13).

Οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν πόσο βάρος μπορεῖ νά ση-

κώσει ἕνα ζῶο. Πολύ περισσότερο ἡ ἄπειρη Σοφία τοῦ Θεοῦ γνωρίζει πόσο βαριές δοκιμασίες μπορεῖ νά σηκώσει μιά ψυχή.

Ὁ κεραμοποιός γνωρίζει καί τήν ἔνταση τῆς φωτιᾶς καί τόν χρόνο πού πρέπει νά μείνουν σ' αὐτήν τά πήλινα σκεύη, γιά νά ψηθοῦν σωστά· γιατί, ἄν παραψηθοῦν, σπάζουν, κι ἄν πάλι μισοψηθοῦν, εἶναι ἀκατάλληλα γιά χρήση. Πολύ περισσότερο ὁ Θεός γνωρίζει πόσον καιρό πρέπει νά βαστήξει ἡ φωτιά τῆς δοκιμασίας καί πόσο δυνατή πρέπει νά εἶναι αὐτή ἡ φωτιά, ὥστε τά λογικά Του σκεύη, οἱ χριστιανοί, νά γίνουν ἱκανοί γιά τήν εἴσοδο στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Κοίτα συχνά τόν Ἰησοῦ: Μπροστά στούς σταυρωτές Του στεκόταν ἄφωνος, «σάν τό ἀρνί μπροστά σ' αὐτόν πού τό κουρεύει». Παραδόθηκε στόν θάνατο «σάν τό ἀθῶο πρόβατο πού ὁδηγεῖται στή σφαγή» (Ἠσ. 53:7. Πράξ. 8:32). Μήν πάρεις ἀπ' Αὐτόν τά μάτια σου, καί τίς θλίψεις σου θά τίς διαλύσει μιά οὐράνια, πνευματική γλυκύτητα. Μέ τίς πληγές τοῦ Ἰησοῦ θά θεραπευθοῦν οἱ πληγές τῆς καρδιᾶς σου.

«Φτάνει, ἕως ἐδῶ!», εἶπε ὁ Κύριος σ' ἐκείνους πού θέλησαν νά Τόν ὑπερασπίσουν στόν κῆπο τῆς Γεθσημανή. Κι ὕστερα ἄγγιξε τό κομμένο αὐτί τοῦ δούλου, πού εἶχε ἔρθει γιά νά Τόν συλλάβει, καί τόν θεράπευσε (βλ. Λουκ. 22:51).

«Μήπως νομίζεις», ἀποκρίθηκε ὁ Κύριος σ' ἐκεῖνον πού μέ τό μαχαίρι προσπάθησε νά πάρει μακριά Του τό ποτήρι, «ὅτι δέν μπορῶ νά παρακαλέσω τόν Πατέρα μου, κι Αὐτός νά μοῦ στείλει γιά συμπαράσταση πάνω ἀπό δώδεκα λεγεῶνες ἀγγέλων;» (Ματθ. 26:53).

Στόν καιρό τῶν συμφορῶν μή ζητᾶς βοήθεια ἀπό ἀνθρώπους. Μή χάνεις πολύτιμο χρόνο, μή σπαταλᾶς τίς ψυχικές σου δυνάμεις γυρεύοντας αὐτή τήν ἀνίσχυρη βοήθεια. Ἀπό τόν Θεό νά περιμένεις βοήθεια. Μέ δι-

κή Του ἐντολή, ὅταν πρέπει, θά ἔρθουν οἱ ἄνθρωποι νά σέ βοηθήσουν.

Σώπαινε ὁ Κύριος μπροστά στόν Πιλάτο καί τόν Ἡρώδη. Δέν εἶπε οὔτε λέξη γιά νά δικαιωθεῖ. Τήν ἁγία καί σοφή σιωπή Του νά μιμεῖσαι, ὅταν βλέπεις πώς οἱ ἐχθροί σου ἐπιδιώκουν νά σέ καταδικάσουν ὁπωσδήποτε, γιά νά κρύψουν μέ τή δική σου καταδίκη τή δική τους κακή προαίρεση.

Ὅπως κι ἄν ἐμφανιστεῖ μπροστά σου τό ποτήρι, εἴτε σάν τά σύννεφα, πού μαζεύονται σιγά-σιγά καί προειδοποιοῦν γιά τήν καταιγίδα, εἴτε αἰφνίδια, σάν δυνατός ἀνεμοστρόβιλος, ἐσύ πές στόν Θεό: «Ἄς γίνει τό θέλημά Σου»! (Λουκ. 11:2).

Εἶσαι μαθητής τοῦ Ἰησοῦ, ἀκόλουθος τοῦ Ἰησοῦ, ὑπηρέτης τοῦ Ἰησοῦ. Ἐκεῖνος εἶπε: «Ὅποιος θέλει νά μέ ὑπηρετεῖ, ἄς ἀκολουθεῖ τόν δικό μου δρόμο, κι ὅπου εἶμαι ἐγώ, ἐκεῖ θά εἶναι κι ὁ δικός μου ὑπηρέτης» (Ἰω. 12:26). Ὁ Ἰησοῦς πέρασε τήν ἐπίγεια ζωή Του μέ μαρτύρια. Ἦταν κατατρεγμένος ἀπό τή γέννησή Του ὥς τόν τάφο. Ἡ κακία Τοῦ ἑτοίμαζε πικρό θάνατο ἀπό τότε πού ἦταν στά σπάργανα. Μά κι ὅταν πραγματοποίησε τόν σκοπό της, δέν ἱκανοποιήθηκε. Προσπάθησε νά ἐξαφανίσει ἀπό προσώπου γῆς ἀκόμα καί τή μνήμη Του.

Στ' ἀχνάρια τοῦ Κυρίου βαδίζοντας ὅλοι οἱ ἐκλεκτοί Του, διάβηκαν ἀπό τόν δρόμο τῶν πρόσκαιρων βασάνων στή μακάρια αἰωνιότητα. Μαζί μέ τίς σαρκικές ἀπολαύσεις δέν εἶναι δυνατό νά ὑπάρχει καί πνευματική κατάσταση. Νά γιατί ὁ Κύριος δέν παύει νά προσφέρει τό ποτήρι Του στούς ἀγαπημένους Του: Ἐπειδή μ' αὐτό τούς κάνει νεκρούς γιά τόν κόσμο καί ἱκανούς γιά τή ζωή τοῦ Πνεύματος. «Ἔτσι δείχνει ὁ Θεός τήν πρόνοιά Του γιά ἕναν ἄνθρωπο, μέ τό νά τοῦ στέλνει διαρκῶς θλίψεις», λέει ὁ ἀββάς Ἰσαάκ ὁ Σύρος.

Ὅταν προσεύχεσαι, ζήτα ἀπό τόν Θεό νά ἀπομα-

κρύνει ἀπό σένα κάθε συμφορά, κάθε πειρασμό. Δέν πρέπει νά ρίχνεσαι μέ αὐτοπεποίθηση καί ἀπερίσκεπτη τόλμη στή δίνη τῶν θλίψεων. Σ' αὐτή τήν αὐτοπεποίθηση κρύβεται ἡ ὑπερηφάνεια. Ὅταν, ὅμως, οἱ θλίψεις ἔρχονται ἀπό μόνες τους, μήν τίς φοβᾶσαι. Μή νομίζεις πώς ἦρθαν τυχαῖα, ἀπό τή συνδρομή τῶν περιστάσεων. Ὄχι. Ἀπό τήν ἀνεξιχνίαστη πρόνοια τοῦ Θεοῦ παραχωρήθηκαν. Γεμάτος πίστη, γεμάτος ἀνδρεία καί μεγαλοψυχία, ταξίδευε ἄφοβα μέσα στό σκοτάδι καί τ' ἄγρια κύματα πρός τό ἥσυχο λιμάνι τῆς αἰωνιότητας. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς σέ καθοδηγεῖ ἀόρατα.

Μάθε νά λές μέ βαθιά εὐλάβεια τήν προσευχή πού ἔκανε ὁ Κύριος στόν Πατέρα Του ἐκεῖ, στόν κῆπο τῆς Γεθσημανή, τίς τόσο δύσκολες ὧρες πρίν ἀπό τά παθήματα καί τόν σταυρικό θάνατό Του. Μ' αὐτή τήν προσευχή νά ἀντιμετωπίζεις καί νά νικᾶς κάθε θλίψη. «Πατέρα μου», εἶπε ὁ Κύριος, «ἄν εἶναι δυνατόν, ἄς μήν πιῶ αὐτό τό ποτήρι· ὅμως ἄς μή γίνει τό δικό μου θέλημα ἀλλά τό δικό Σου» (Ματθ. 26:39).

Νά προσεύχεσαι στόν Θεό νά διώχνει μακριά σου τίς συμφορές, ἀλλά συνάμα νά ἀπαρνεῖσαι τό θέλημά σου ὡς θέλημα ἁμαρτωλό, θέλημα τυφλό. Τόν ἑαυτό σου, τήν ψυχή καί τό σῶμα σου, τίς περιστάσεις, τίς παροῦσες καί τίς μελλοντικές, τούς ἀνθρώπους πού ἔχεις στήν καρδιά σου, ὅλους νά τούς ἐμπιστεύεσαι καί ὅλα νά τ' ἀφήνεις στό πανάγιο καί πάνσοφο θέλημα τοῦ Θεοῦ.

«Μένετε ἄγρυπνοι καί προσεύχεστε, γιά νά μή σᾶς νικήσει ὁ πειρασμός· τό πνεῦμα εἶναι πρόθυμο, ἡ σάρκα ὅμως εἶναι ἀδύναμη» (Μάρκ. 14:38). Ὅταν μᾶς κυκλώνουν οἱ θλίψεις, πρέπει νά πυκνώνουμε τίς προσευχές, γιά νά ἑλκύουμε πιό ἰσχυρά τή χάρη τοῦ Θεοῦ. Γιατί μόνο μέ τή βοήθεια τῆς χάριτος μποροῦμε νά ξεπεράσουμε ὅλες τίς πρόσκαιρες ἐπίγειες συμφορές.

Ὅταν πάρεις τό οὐράνιο δῶρο τῆς ὑπομονῆς, νά προσέχεις ἄγρυπνα τόν ἑαυτό σου, γιά νά διατηρήσεις τή χάρη τοῦ Θεοῦ. Διαφορετικά, ἡ ἁμαρτία θά γλιστρήσει στήν ψυχή ἤ στό σῶμα σου καί θά διώξει μακριά σου τή χάρη. Τότε ἡ θλίψη, πού παραχωρήθηκε ἀπό τόν Κύριο γιά τή σωτηρία σου καί τήν τελείωσή σου, θά πέσει πάνω σου βαριά καί θά σέ συντρίψει μέ τή λύπη, τήν ἀκηδία καί τήν ἀπελπισία, ἐπειδή στό δῶρο τοῦ Θεοῦ δέν ἔδειξες τήν εὐλάβεια πού τοῦ πρέπει.

Οἱ ἅγιοι μάρτυρες ἔψαλλαν ὕμνους χαρᾶς, ἐνῶ βρίσκονταν μέσα σέ ἀναμμένα καμίνια, ἐνῶ πατοῦσαν πάνω σέ καρφιά, ἐνῶ ἦταν δεμένοι σέ τροχούς μέ κοφτερά σπαθιά, ἐνῶ ἔβραζαν μέσα σέ καζάνια μέ κοχλαστό νερό ἤ λάδι. Καί ἡ δική σου καρδιά, ὅταν μέ τήν προσευχή ἑλκύσει τήν παρηγορητική χάρη καί μέ τήν πνευματική ἐγρήγορση τή φυλάξει μέσα της, τότε καί στίς δυστυχίες καί στίς πικρές συμφορές θά ψάλλει ὕμνους χαρᾶς, ὕμνους δοξολογίας καί εὐχαριστίας στόν Θεό.

Ὁ νοῦς πού καθαρίστηκε μέ τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ, γίνεται θεατής πνευματικῶν ὁραμάτων. Ἀρχίζει νά βλέπει τήν ἀόρατη στόν σαρκικό νοῦ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, πού ἀγκαλιάζει τά πάντα, νά βλέπει τόν νόμο τῆς φθορᾶς σ᾽ ὅλα τά φθαρτά, νά βλέπει τήν ἀσύλληπτη ἀλλά τόσο κοντινή σέ ὅλους αἰωνιότητα, νά βλέπει τόν Θεό στά μεγάλα Του ἔργα, στή δημιουργία καί τήν ἀναγέννηση τοῦ κόσμου. Ἡ ἐπίγεια ζωή τοῦ φαίνεται σάν ἕνα σύντομο ταξίδι, τά γεγονότα της τοῦ φαίνονται σάν ὄνειρα καί τά ἀγαθά της τοῦ φαίνονται σάν πρόσκαιρες ὀφθαλμαπάτες, σάν φευγαλέες ἀλλά ὀλέθριες πλάνες τοῦ νοῦ καί τῆς καρδιᾶς.

Καί γιά τήν αἰωνιότητα; Τί καρπό δίνουν οἱ πρόσκαιρες αὐτές θλίψεις; Ὅταν ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἰωάννης ἀξιώθηκε νά δεῖ ἀνοιχτό τόν οὐρανό, κάποιος ἀπό

τούς κατοίκους του, δείχνοντας ἕνα ἀμέτρητο πλῆθος ὁλόλαμπρων λευκοφορεμένων πιστῶν, πού γιόρταζαν μπροστά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ τή σωτηρία τους, τόν ρώτησε: «Ποιοί εἶναι αὐτοί πού φοροῦν λευκές στολές κι ἀπό ποῦ ἦρθαν;». Κι ὁ Θεολόγος Ἰωάννης τοῦ ἀπάντησε: «Κύριέ μου, ἐσύ ξέρεις». Τότε ὁ οὐρανοπολίτης τοῦ εἶπε: «Αὐτοί εἶναι ἐκεῖνοι πού πέρασαν τόν μεγάλο διωγμό, πού ἔπλυναν τή στολή τους καί τή λεύκαναν μέ τό αἷμα τοῦ Ἀρνίου. Γι' αὐτό στέκονται μπροστά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ καί Τόν λατρεύουν μέρα καί νύχτα στόν ναό Του, κι Αὐτός πού κάθεται στόν θρόνο θά εἶναι πάντα μαζί τους. Δέν θά πεινάσουν πιά, οὔτε θά διψάσουν ποτέ· δέν θά ὑποφέρουν ἀπό τόν ἥλιο οὔτε ἀπό ἄλλον καύσωνα. Τό Ἀρνίο, πού εἶναι στή μέση τοῦ θρόνου, σάν καλός βοσκός θά τούς κατευθύνει καί θά τούς ὁδηγήσει στίς νεροπηγές τῆς ζωῆς. Ὁ Θεός θά ἐξαφανίσει κάθε δάκρυ ἀπό τά μάτια τους» (Ἀποκ. 7:13-17).

Ἡ αἰώνια ἀποξένωση ἀπό τόν Θεό, τό αἰώνιο μαρτύριο στόν ἅδη, ἡ αἰώνια κοινωνία μέ τούς δαίμονες καί τούς δαιμονοποιημένους ἀνθρώπους, ἡ αἰώνια φωτιά, ἡ αἰώνια παγωνιά, τό αἰώνιο σκοτάδι τῆς γέεννας —νά τί εἶναι πραγματικά θλίψη, θλίψη μεγάλη, φρικτή, ἀφόρητη!

Στή μεγάλη αἰώνια θλίψη ὁδηγοῦν οἱ ἐπίγειες ἀπολαύσεις.

Ἀπ' αὐτή τή θλίψη προφυλάσσει καί σώζει τό ποτήρι τοῦ Χριστοῦ ὅποιον τό πίνει εὐγνωμονώντας καί δοξολογώντας τόν Θεό. Μέ τό πικρό ποτήρι τῶν πρόσκαιρων θλίψεων ὁ Πανάγαθος προσφέρει στόν ἄνθρωπο τό ἀπέραντο καί αἰώνιο ἔλεός Του. Ἀμήν.

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ